

1. Kâğıt Uçak Şenliği

Kültür Koleji Fen Lisesi öğrencileri, uçuş mesafesi yarışmasında.

Yıldızlar kategorisinde dereceye giren öğrenciler.

İki ay süren hazırlık çalışmalarından sonra 16 Haziran'da, İstanbul'da Kültür Koleji'nde 1. Kâğıt Uçak Şenliği düzenlendi. Böyle bir şenlik düzenlemekteki amaç; öğrencilerin yaratıcılıklarını, el becerilerini ve havacılık alanındaki bilgilerini eğlenceli bir sosyal etkinlik biçiminde ortaya koymalarını sağlamaktır. Bu amaçla, şenlik kapsamında iki yarışma yapıldı. Kültür Koleji öğrencilerinin çoğunluğu, yarışmalara kendi özgün uçak tasarımlarıyla katıldılar. Kimi öğrenciler de TÜBİTAK yayınları arasında çıkan Katla ve Uçur adlı kitaptaki bazı modellerle yarıştılar. Dergimiz ve Kültür Koleji'nin işbirliğiyle düzenlenen bu şenlik, bilindiği kadarıyla Türkiye'de ilk kez gerçekleştirilen kâğıt uçak şenliği oldu.

Gerçekte kâğıt uçak etkinliklerinin, dünyada da yalnızca 30 yıllık bir geçmişi var. Kuşkusuz, kâğıttan uçak yapımı bu kadar yeni bir uğraş değil. İlk kâğıttan uçağın ne zaman ve nerede yapıldığı bilinmiyor. Ama Leonardo Da Vinci'nin helikopter tasarımlarını yaparken kâğıttan modeller kullandığı biliniyor. Ayrıca Japonların da yüzlerce yıllık bir origami kültürleri var. Büyük bir olasılıkla origami ustalarından

bazılan, uçan eserler de ortaya koymuştur. Ancak kâğıttan uçak yapıp fırlatma, genelde ciddi bir iş olarak değerlendirilmediğinden, ona ilişkin hiçbir yazılı kayıt yok.

Bilinen ilk kâğıt uçak yarışmasını, 1966 yılında dünyaca ünlü popüler bilim dergisi Scientific American düzenledi. Aboneleri arasında düzenlediği bu yarışmaya, 28 ülkeden 11 000'in üzerinde uçak katıldı. Bu yarışmadan sonra dünyanın birçok ülkesinde benzer etkinlikler yapılmaya başlandı. Bunları genellikle liseler, üniversitelerin havacılık bölümleri, bilim müzeleri ve popüler bilim dergileri düzenliyor. Bu etkinliklerin çoğunluğunu, yöre halkının katıldığı küçük yarışmalar oluşturuyor. Yalnızca öğrenciler değil, öğretmenler ve anne-babalar da katılıyor. Bunların yanında, bir de her yıl Tokyo'daki Yeşil Park'ta düzenlenen yarışma gibi ulusal yarışmalar da var.

Kültür Koleji'nde düzenlenen şenliğe yalnızca öğrenciler katıldı. Şenlik kapsamında üç tür yarışma yapılması kararlaştırılmıştı: Uçuş mesafesi yarışması, uçuş süresi yarışması ve estetik uçuş yarışması. Bu yarışmalar üç kategoride yapılacaktı:

Küçükler (7-12 yaş),
Yıldızlar (13-15

yaş) ve gençler (fen lisesi öğrencileri). Bu kararların alınmasından sonra bir araştırma yapıldı. Dünya'daki benzer yarışmaların kurallarından yararlanılarak kurallar saptandı. Kültür Koleji'nde de şenlik, öğrencilere duyuruldu. Öğretmenler eşliğinde kâğıt uçak yapım etkinlikleri başlatıldı.

Mayıs ayında İstanbul'da Kültür Koleji'nde yapılan toplantıda kurallar tartışıldı ve birtakım değişikliklere gidildi. Öğrenciler, kâğıt uçak yarışmalarına büyük bir ilgi göstermişti. Yarışmalara katılımın çok olması bekleniyordu. Eğer önceden kararlaştırıldığı gibi üç yarışma yapılırsa, şenlik sekiz saate yakın sürecekti. Bu yüzden estetik uçuş yarışmasının, bu ilk şenlikte yapılmamasına karar verildi. Ayrıca dördüncü bir kategori olarak açılması düşünülen "veliler ve öğretmenler" kategorisinden de aynı nedenle vazgeçildi.

Şenlik 16 Haziran (Salı) günü saat 13:00'te başladı. Bilim ve Teknik kâğıt uçak komitesinden Alp Akoğlu ve Çağlar Sunay ile Kültür Koleji beden eğitimi öğretmenlerinden Namık Kemal Köse ve Coşkun Küçük saha hakemliği yaptılar. Bilim ve Teknik kâğıt uçak komitesinin bir başka üyesi olan Prof. Osman Kadiroğlu da bir yandan yardımcı hakemlik yaparken bir yandan da şenliğin görüntüledi. Fen lisesi müdürü Dr.

Yarışmaya en büyük ilgiyi küçükler gösterdi.

Ferdi Şimşek, kendine birincilik kazandıran fırlatışı yaparken.

Fırlatışlar tamamlandıktan sonra dereceye giren yarışmacılar saptanıyor.

Nihal Sarier, müdür yardımcısı Ahmet Kaylar ve Aykut Çalkoğlu ise masa hakemliği yaptılar. İlk yarışma, küçükler kategorisinde yapılan uçuş mesafesi yarışmasıydı. 80 öğrenci büyük bir heyecan içinde ilk tur fırlatışlarını yaptı. Sonuçlar hem hoparlörlerden duyuruldu hem de skorborda yazıldı.

Küçükler kategorisinde uçuş mesafesi yarışmasında U. Tolga Bozdemir, Super Sport adlı uçağıyla birinci oldu. Super Sport, 15,67 m uçmuştu. Bu yarışmanın ardından küçükler kategorisinin ikinci yarışması olan uçuş süresi yarışması yapıldı. Bu yarışmada, Cem Veziroğlu'nun uçağı 3,3 saniye havada kalarak birinciliği elde etti. Küçükler kategorisinin yarışmaları bitince, her iki yarışmanın en iyi ilk beş uçağının yapımcılarına madalyalar takıldı ve TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları'ndan hazırlan-

mış setler armağan edildi. Daha sonra yıldızlar kategorisinin yarışmalarına geçildi. Bu kategoride, 19 öğrenci yarıştı. Uçuş mesafesi yarışmasında Ferdi Şimşek'in uçağı 19,84 m uçarak birinci oldu. Uçuş süresi yarışmasındaysa yıldızların uçakları küçüklerinkiler kadar başarılı olamadı! Arda Söylev'in Mike adlı uçağı 2,9 saniye havada kalarak birinci oldu. Bu yarışma sırasında uçaklardan birinin uçuş alanının dışına çıkarak seyircilerin üzerinden geçmesi ve azıcık aralık bir pencereden dışarı çıkması herkesi şaşırttı ve güldürdü. Yıldızlar kategorisinin yarışmalarından sonra da dereceye giren yarışmacılara ödülleri verildi.

Şenliğin son yarışmaları, gençler kategorisinde yapıldı. Kültür Koleji Fen Lisesi'nden katılan 24 öğrencinin büyük bölümü kendi özgün uçak tasarımlarıyla yarıştılar. Uçuş mesafesi yarışmasında

Engin Gülen'in Red Kit adlı uçağı birinci oldu. Red Kit 23,85 m uçtu. Uçuş süresi yarışmasındaysa Fırat Uğurlu'nun Öküz Öldüren adlı uçağı 5,0 saniye havada kalarak birinci oldu. Bu yarışmada Engin Gülen'in uçağının salonun karşı duvarına (26,5 m ötedeki) çarparak durması herkesi şaşırttı. Ne var ki uçak, bu mesafeyi yalnızca 1,9 saniyede aldığı için uçuş süresi yarışmasında dereceye giremedi. Gençler kategorisi yarışmalarından sonra da yine ödülleri verildi ve şenlik sona erdi. Dereceye giren uçaklar daha sonra yayımlanmak üzere dergimiz komitesi tarafından alıkonuldu.

Her iki komitenin üyeleri, şenlik sonrasında küçük bir toplantı daha düzenlediler. Şenliğin eleştirileri yapıldı, karşılıklı kutlamalardan sonra gelecekteki yarışmalara ilişkin düşünceler aktarıldı.

Uçuş Mesafesi Yarışması					Uçuş Süresi Yarışması			
Kategori	Sıra	Yarışmacının Adı	Uçağın Adı	Uçuş Mesafesi (m)	Sıra	Yarışmacının Adı	Uçağın Adı	Uçuş Süresi (s)
Küçükler	1	U. Tolga Bozdemir	Super Sport	15,67	1	Cem Veziroğlu	-	3,3
	2	Onur Özyurt	Double Way	15,10	2	Özgür Öztepe	Voyager	3,2
	3	Levent Peksanlı	Gypsy Moth	13,99	3	Ozan Erhoroz	Gypsy Moth	3,1
	4	E. Emre Bayav	Şahin	13,48	4	Banış Gürer	Voyager	3,0
	5	Yiğit Sekil	Şeytan	13,10	5	B. Can Daylık	Rüzgâr	2,8
Yıldızlar	1	Ferdi Şimşek	-	19,84	1	Arda Söylev	Mike	2,9
	2	Emre Güller	-	17,04	2	Ferdi Şimşek	-	2,3
	3	Burak Aktaş	Condor	16,50	3	Atakan Oymak	Super Hawk	2,3
	4	Atakan Oymak	Super Hawk	15,10	4	B. Can Köse	Street Fighter	2,2
	5	Arda Söylev	Mike	13,86	5	Saruhan Kanbur	Gryfalcon	2,2
Gençler	1	Engin Gülen	Red Kit	23,85	1	Fırat Uğurlu	Öküz Öldüren	5,0
	2	İbrahim H. Özata	Bahtiyar	23,08	2	İbrahim H. Özata	Bahtiyar	3,9
	3	Fırat Uğurlu	Öküz Öldüren	20,80	3	S. Cihan Sönmez	Kobra	3,2
	4	Selçuk Özkan	Black Eagle	18,08	4	Azra Deniz	Yadıgâr	3,0
	5	S. Cihan Sönmez	Kobra	15,35	5	Murat Ergün	Temel	2,4